

+
M
PAX

29 december 2019
H. Familie
Mt. 2,13-15.19-23

Veelgeliefden,

vandaag bidden we in de oraties van het feest: *Geef ons de kracht om het voorbeeld van de heilige Familie altijd na te volgen; geef dat wij hen navolgen door een goed gezinsleven en onderlinge liefde.* Het heilig huisgezin wordt ons ten voorbeeld gesteld maar beseffen we ook onder welke omstandigheden Jezus, Maria en Jozef geleefd hebben?

Misschien dragen we in ons hart nog de vrome plaatjes waarop de heilige familie tot blinkens toe werd opgepoetst om deze vervolgens in een glazen kastje te kunnen zetten. Als we in de Schrift lezen over dit heilig gezin, dan is er geen plaats voor dergelijke zoetsappige voorstellingen. Reeds op tweede Kerstdag worden we uit onze idylle wakker geschud door de steniging van sint Stefanus. En de vierde dag horen we over de vlucht naar Egypte en de kindermoord in Betlehem. Natuurlijk spreekt de aanbidding van de wijzen ons meer aan, maar kribbe en kruis waren vanaf het begin met elkaar verbonden.

Jezus, Maria en Jozef hebben ongetwijfeld een heilig gezin gevormd, maar dit wordt ons soms voorgesteld als een vroom rolmodel: de beschermende vader, de zorgzame moeder en het gehoorzame kind, allemaal rijp voor een aureooltje. Moraliserende voorbeelden van wereldvreemde deugdzaamheid. Maar realiseren we ons dan niet dat heiligheid iets anders is als probleemloosheid of vrome zoetsappigheid?

Zo heeft Jozef het er niet makkelijk mee gehad, toen hij merkte dat zijn smetteloze verloofde zwanger was. Een engel moest hem te hulp komen om te voorkomen dat hij een verkeerde beslissing ging nemen. Maar zelfs toen, zou hij werkelijk zo emotioneel zijn geweest dat hij dit alles zonder innerlijke strijd kon accepteren? Datzelfde geldt voor Maria die toch maar een ongehuwde moeder was, Jozef zag vechten met zichzelf en innerlijk ook een hoop te verwerken had. Overgave aan de wil van God betekent niet dat men daardoor een automaat wordt, gevoelloos en emotioneel.

Juist omdat Maria en Jozef niet zó 'ideaal' zijn volgens al te menselijke maatstaven, daarom kunnen ze ons tot voorbeeld zijn en zijn ze ons nabij in de concrete omstandigheden van elk gezin. Zij hebben dezelfde moeilijkheden meegemaakt als wij. Zoals de roddel en de achterklap bij de vroegtijdige zwangerschap van Maria, de ellende van de afwijzing in de herberg, de armoede in de stal. Zij kennen de vluchtelingenstatus, enz.

En Jezus? Voldoet Hij wel aan ons opgepoetste ideaal? We weten dat God mens geworden is. Maar willen we dat ook accepteren? Hij is mens geworden, geen supermens. Hij is in alles aan ons gelijk geworden, behalve in de zonde. Ook als kind. Willen we dat aannemen, of toch maar liever oppoetsen? Kunt u zich een Jezus voorstellen die vroeg opstaat om met Jozef te gaan vissen; die onschuldig kattenkwaad uithaalt bij de burens en huilend met een kapotte knie naar zijn moeder rent? Of hebt u toch liever iemand die de hele dag met zijn handen gevouwen zit te bidden, met een vroom gezichtje en een aureooltje?

Het heilig huisgezin is ons ten een voorbeeld gesteld. Maar het gaat

om een diepere werkelijkheid. De heilige paus Johannes Paulus II spoorde ons aan: *Gezin, wordt wat je bent! Het gezin is volgens de goddelijke bedoeling gesticht als intieme gemeenschap van leven en van liefde.* Daaraan zien we dat het gezin, elk gezin, geroepen is om een afstraling te zijn van het goddelijk gezin in God, bron van leven en liefde. De paus vervolgt: *Daarom ontvangt het gezin de zending om de liefde te bewaren, te openbaren en mede te delen, bij wijze van levende weerkaatsing van en waarachtige deelname aan de liefde van God voor de mensheid en de liefde van Christus de Heer voor zijn bruid de Kerk.* (Familiaris consortio, 17) Het gezin is geroepen om de goddelijke liefde tegenwoordig te stellen. Het is de plaats waar we het leven en de liefde ontvangen, zodat we deze kunnen doorgeven. In het gezin kunnen we uitgroeien tot volwassen personen, in staat liefde te geven en te ontvangen. Zonder de liefde kan de mens niet leven.

Is dat niet de tragedie van onze maatschappij, waarin het gezin ondergewaardeerd wordt; waarin de meeste kinderen moeten opgroeien in gebroken gezinnen; waarin de onderlinge liefde verkoeld is. Dan wordt het doorgeven van leven en liefde steeds moeilijker. In dat licht kunnen we de eerste lezing van vandaag begrijpen, (Sir. 3,2-6.12-14) waarin het gezin sociaal en moreel geordend wordt omdat de vader anders misbruikt maakt van zijn gezag, de moeder beslag legt op haar kroost en de kinderen in opstand komen. Die regels zijn pas nodig als de liefde gaat verkoelen en het gezin dreigt te ontwrichten. Maar ze worden overbodig en overtroffen als de houding aanwezig is die we in de tweede lezing te horen hebben gekregen.

Geeft dat niet een heel ander beeld van het heilig huisgezin waar deze zending van leven en liefde optimaal verwezenlijkt is, ondanks alle zware omstandigheden?

Leven en liefde doorgeven. Dat is de zending van het gezin. Dat is het voorbeeld dat Jezus, Maria en Jozef ons geven. Ja, met zo'n heilige familie kunnen we van harte bidden: *Geef ons de kracht om het voorbeeld van de heilige Familie altijd na te volgen; geef dat wij hen navolgen in een goed gezinsleven en onderlinge liefde.*